

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 828/2022
30.08.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ненада Станојковића и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Ненада Станојковића, адвоката Александре Златић, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1-60/22 од 13.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 30.08.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ненада Станојковића, адвоката Александре Златић, поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1-60/22 од 13.04.2022. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу поднети захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**, као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању К. бр. 37/21 од 03.11.2021. године, окривљени Ненад Станојковић и АА, оглашени су кривим да су извршили кривично дело и то Ненад Станојковић омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 1. Кривичног законика, за које је осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци у коју се урачунава време проведено у притвору од 03.01.2020. године до 15.01.2020. године, а коју ће издржати у просторијама у којима станује без електронског надзора, тако да просторије у којима станује не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени Ненад Станојковић једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора; а окривљени АА кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. кривичног законика, за шта је осуђен на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара у коју се урачунава време проведено у притвору од 31.12.2019. године до 15.01.2020. године, тако што се 16 дана притвора замењује за 16.000,00 динара новчане казне, па окривљеном остаје да плати 84.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, те уколико у

датом року новчану казну не плати иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим што казна затвора не може бити дужа од 6 месеци.

Истом пресудом одређено је да су окривљени обавезани да сnose трошкове кривичног поступка и то окривљени Ненад Станојковић да плати Вишем јавном тужиоцу у Врању износ од 32.707,00 динара, а окривљени АА износ од 159.457,00 динара, као и да Вишем суду у Врању АА плати износ од 184.500,00 динара, као и да окривљени на име судског паушала плате суду износе од по 10.000,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Према окривљеном АА изречена је и мера безбедности одузимање предмета и то опојне дроге кокаин у количини од 9,25 грама нето масе упаковане у 15 ПВЦ паковања, што ће се по правноснажности пресуде уништити.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1-60/22 од 13.04.2022. године, ставом I изреке, делимично је усвојена жалба Вишег јавног тужиоца у Врању и преиначена пресуда Вишег суда у Врању К. бр. 37/21 од 03.11.2021. године само у односу на окривљеног Ненада Станојковића, тако што је окривљени Ненад Станојковић оглашен кривим да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 3 године у коју се урачунава време проведено у притвору од 03.01.2020. године до 15.01.2020. године, док су у преосталом делу жалба Вишег јавног тужиоца у Врању и жалба браниоца окривљеног Ненада Станојковића одбијене као неосноване и првостепена пресуда у односу на овог окривљеног у непреиначеном делу потврђена. Ставом II изреке пресуде, делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда преиначена у делу одлуке о трошковима кривичног поступка, тако што је окривљени АА поред износа трошкова кривичног поступка на чије плаћање је обавезан првостепеном пресудом, обавезан да првостепеном суду плати још и износ од 23.250,00 динара, у року од 15 дана од дана доношења другостепене пресуде, док је жалба у преосталом делу одбијена као неоснована и првостепена пресуда у односу на овог окривљеног у непреиначеном делу потврђена. Ставом III изреке, обавезани су окривљени Ненад Станојковић и АА да Апелационом суду у Нишу плате на име паушала износ од по 5.000,00 динара, док трошкови кривичног поступка окривљеног АА настали код Апелационог суда у Нишу, као суда правног лека падају на његов терет о чијој висини ће бити одлучено посебним решењем.

Против пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1-60/22 од 13.04.2022. године, захтев за заштиту законитости благовремено је поднела бранилац окривљеног Ненада Станојковића, адвокат Александра Златић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји и у односу на окривљеног Ненада Станојковића укине пресуду Апелационог суда у Нишу те списе предмета врати Апелационом суду у Нишу на поновну одлуку, а да у смислу члана 488. став 3. ЗКП, одреди да се извршење правноснажне пресуде у односу на окривљеног Ненада Станојковића одложи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1.

Законика о кривичном поступку (ЗКП), и у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажном пресудом против које је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ненада Станојковића је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док је у преосталом делу захтев за заштиту законитости недозвољен.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног је указала да је побијаном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, те да је оптужба прекорачена на тај начин што је након отварања претреса другостепени суд окривљеног Ненада Станојковића осудио за радње кривичног дела које му нису стављене на терет оптужницом Вишег јавног тужиоца у Врању, па иако је оптужницом Вишег јавног тужиоца у Врању истом стављено на терет да је „неовлашћено набавио опојну дрогу кокаин од НН лица, ради даље неовлашћене продаје... и договорио неовлашћену продају ове опојне дроге“, окривљени је оглашен кривим да је „неовлашћено ставио у промет опојну дрогу кокаин“ која радња му није стављена на терет.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе, садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела. Прекорачење оптужбе подразумевало би измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела описаног у оптужном акту и додавање веће криминалне воље окривљеног, којима се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, по налажењу овог суда, чињенични опис у изреци пресуде остао је у границама чињеничног описа из оптужног акта, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, те није повређен идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног. Наиме, стоји чињеница да у оптужењу, односно оптужници Вишег јавног тужиоца у Врању нема формулације „неовлашћено ставио у промет“ опојну дрогу, већ је наведено „неовлашћено набавио опојну дрогу „кокаин“ од НН лица, ради даље неовлашћене продаје на подручју Републике Србије, ... договорио неовлашћену продају ове опојне дроге, па је тако по постигнутом договору... окривљени АА... од окривљеног Ненада Станојковића... купио опојну дрогу „кокаин“ ради даље неовлашћене продаје...“ На наведени начин у оптужном акту описане су радње које је окривљени Ненад Станојковић предузео, а ком утврђеном чињеничном стању суд је уподобио правну формулацију тако што је подвео све предузете радње под једну од алтернативних радњи „стављање у промет“ опојне дроге, пошто сама општа формулација „стављање у промет“ представља заправо куповину и продају опојне дроге која је и описана у оптужном акту. Самим тим, супротна тврђења у поднетом захтеву за заштиту законитости да је другачијом језичком формулацијом радњи које је окривљени предузео повређен идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног, оцењена су као неоснована.

Даље, у поднетом захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног навео је да је побијаном пресудом учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, и приликом образлагања истакнуте повреде указао да се другостепена одлука заснива на одбрани другоокривљеног АА коју је дао у преткривичном поступку пред јавним тужиоцем, која по начину прибављања представља незаконит доказ, с обзиром да је исти трпео притиске услед чињенице да је био предложен притвор који му је и одређен, а чим је укинут и његова одбрана је другачија.

Оваквим наводима бранилац иако формално указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, не прецизира у чему се недозвољеност означеног доказа огледа ни по форми ни по начину саслушања окривљеног, већ оспорава чињенично стање у вези околности под којима је окривљени саслушаван, на који начин правноснажну пресуду суштински побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП).

Осим тога, бранилац је у поднетом захтеву за заштиту законитости указао да је другостепени суд учинио повреду одредбе члана 15. став 4. ЗКП, јер супротно истој није позвао полицијске службенике ни инспекторе који су учествовали у лишењу слободе окривљеног АА, како би проверио наводе измењеног дела одбране окривљеног.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 15. став 4. ЗКП и члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овим деловима оценио као недозвољен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**